

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2014-2020
Μονάδα Τοπικής Ανάπτυξης

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
Αθήνα, 1-8-2017
Αρ. Πρωτ.: 8427
ΦΕΚ: 2747/Β'/4-8-2017

Πληροφορίες: Μ. ΜΙΧΑΛΑΚΗ
 Τηλέφωνο: 210 5275266
 E-mail: mmichalaki@mou.gr

ΘΕΜΑ: «Πλαίσιο υλοποίησης υπομέτρου 19.4 «Στήριξη για τις λειτουργικές δαπάνες και την εμπύχωση» του Μέτρου 19 (Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων, ΤΑΠΤοΚ) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020»

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:
 - α) της παραγράφου 2 του άρθρου 69 του Ν. 4314/2014 «Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του Ν. 3419/2005 (Α' 297) και άλλες διατάξεις» (Α' 265), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
 - β) του άρθρου 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και κυβερνητικά όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (Α' 98).
2. Το Π.Δ. 107/2014 «Οργανισμός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Α' 174), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 45 του Ν. 4305/2014 (Α' 237) και ισχύει,
3. Το Π.Δ. 73/2015 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 116).
4. Το Π.Δ. 24/2015 «Σύσταση και μετονομασία Υπουργείων, μεταφορά της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων» και ειδικότερα το άρθρο 2, (Α' 20) όπως ισχύει.

5. Το Π.Δ. 70/2015 (ΦΕΚ Α' 114) «Ανασύσταση των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Ανασύσταση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και μετονομασία του σε Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Μετονομασία του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων σε Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού σε Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μεταφορά Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού».
6. Το π.δ. 125/2016 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (ΦΕΚ 210/Α'/05.11.2016)
7. Την αριθ. 135073/03-02-2011 (ΦΕΚ Β' 315) Κοινή Υπουργική Απόφαση των κ.κ. Υφυπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και των Υπουργών Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας & Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 324005/09-09-2008 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων "Αναδιάρθρωση, αρμοδιότητες και κατανομή προσωπικού Ειδικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2007-2013" (ΦΕΚ Β' 1886)».
8. Την με αριθ. 2545/17-10-2016 κοινή υπουργική απόφαση «Εκχώρηση αρμοδιοτήτων της ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020 στις ΕΥΔ Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) Περιφερειών»
9. Την υπ' αριθ. 1435/14.06.2016 (ΦΕΚ 1839/Β/2016) πρόσκληση υποβολής προτάσεων για την επιλογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων στο πλαίσιο του Μέτρου 19 «Στήριξη για Τοπική Ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ – Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)» του ΠΑΑ 2014-2020 και της προτεραιότητας 4 «Αύξηση της Απασχόλησης και της Εδαφικής Συνοχής» του ΕΠΑΛΘ 2014-2020.
10. Την με αριθ. 3206/2016 υπουργική απόφαση για την έγκριση προγραμμάτων τοπικής ανάπτυξης στο πλαίσιο Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για την επιλογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης του ΠΑΑ 2014-2020 και ΕΠΑΛΘ 2014-2020 και κατανομή πιστώσεων Δημόσιας Δαπάνης (Β' 4111).
11. Την υπ' αριθ. 1065/19.04.2016 (ΦΕΚ 1273/Β/ 04-05-2016) υπουργική απόφαση για τη θέσπιση διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014-2020», όπως κάθε φορά ισχύει.
12. Την με αριθμ. εισ. πρωτοκόλλου 7577/13-7-2017 ηλ. αλληλογραφία του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. με την οποία δίνεται η σύμφωνη γνώμη του.
13. Το με αριθμ. πρωτοκόλλου 2256/26-7-2017 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης ΠΑΑ 2014-2020 με το οποίο δίνεται η σύμφωνη γνώμη της Υπηρεσίας

14. τον Κανονισμό 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, το Ταμείο Συνοχής, το ΕΓΤΑΑ και ΕΤΘΑ και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, Ταμείο Συνοχής, ΕΤΘΑ και για την κατάργηση του Καν (ΕΚ) 1083/2006
15. τον Κανονισμό 1305/2013 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το ΕΓΤΑΑ και την κατάργηση του Καν (ΕΚ)1698/2005 του Συμβουλίου
16. τον Κανονισμό (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτική και την κατάργηση των Καν (ΕΟΚ) 352/1978, (ΕΚ) 165/1994, (ΕΚ)2799/1998, (ΕΚ)1290/2005, (ΕΚ) 485/2008 του Συμβουλίου.
17. τον Κανονισμό (ΕΕ) 807/2014 για τη συμπλήρωση του Καν. (ΕΕ) 1305/2013.
18. τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 808/2014 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
19. τον Κανονισμό (ΕΕ) 809/2014 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση κατ' εξουσιοδότηση του Κανονισμού(ΕΕ) 807/2004 για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013
20. Την υπ' αριθ. C (2015) 9170/11.12.2015 απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, για την έγκριση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020.
21. Το γεγονός ότι από την έκδοση της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός της παρούσας είναι η θέσπιση κανόνων και διαδικασιών στο πλαίσιο του υπομέτρου 19.4, του Μέτρου 19 LEADER/CLLD (Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων, ΤΑΠΤοΚ) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, που στοχεύουν στη στήριξη των Ομάδων Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ), οι οποίες επιλέγονται για την υλοποίηση αυτού σε αγροτικές περιοχές, εφεξής «Πρόγραμμα Τοπικής Ανάπτυξης».

Όπου γίνεται αναφορά στο Πρόγραμμα Τοπικής Ανάπτυξης, νοείται το πρόγραμμα αυτό ως προς το σκέλος του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

Άρθρο 2

Αρμόδιοι Φορείς

Για την εφαρμογή της παρούσας αρμόδιοι φορείς είναι οι εξής:

- Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΑΑ 2014-2020 (ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020), η οποία, σύμφωνα με το Ν. 4314/2014, είναι αρμόδια για τη διαχείριση και εφαρμογή του ΠΑΑ 2014-2020 με αποδοτικό, αποτελεσματικό και ορθό τρόπο.
- Η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής του ΠΑΑ 2014-2020 (ΕΥΕ ΠΑΑ 2014-2020), στην οποία, σύμφωνα με την ΚΥΑ 24944/20-09-2016 (ΦΕΚ 3066/Β/2016), εκχωρούνται αρμοδιότητες της ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020 και είναι αρμόδια για τον συντονισμό και την παρακολούθηση της ορθής εφαρμογής των Προγραμμάτων Τοπικής Ανάπτυξης στη χώρα.
- Οι Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης (ΕΥΔ) ΕΠ των Περιφερειών, ως Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης (ΕΦΔ), σύμφωνα με την 2545/17-10-16 Απόφαση εκχώρησης αρμοδιοτήτων στις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης ΕΠ των Περιφερειών και είναι αρμόδιες για την παρακολούθηση της υλοποίησης των Προγραμμάτων Τοπικής Ανάπτυξης σε περιφερειακό επίπεδο.
- Ο Οργανισμός Πληρωμών & Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού & Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ), ο οποίος έχει ορισθεί ως ο Οργανισμός Πληρωμών για το ΠΑΑ 2014-2020.

Άρθρο 3

Δικαιούχοι της ενίσχυσης

Δικαιούχοι της ενίσχυσης είναι οι Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) που έχουν επιλεγεί με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στο πλαίσιο προσκλήσεων υποβολής προτάσεων για την επιλογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης του ΠΑΑ 2014-2020 και υλοποιούν πρόγραμμα τοπικής Ανάπτυξης LEADER/CLLD.

Άρθρο 4

Υποχρεώσεις της Ομάδας Τοπικής Δράσης

Η ΟΤΔ είναι υπεύθυνη για την ορθή και σύννομη εφαρμογή του προγράμματος τοπικής ανάπτυξης βάσει και του σχετικού κοινοτικού και εθνικού θεσμικού πλαισίου.

Ειδικότερα, οι υποχρεώσεις της ΟΤΔ είναι κατ' ελάχιστον οι ακόλουθες:

- Συγκρότηση και λειτουργία Επιπέδου Λήψης Απόφασης LEADER/CLLD για τη διαχείριση των θεμάτων που αφορούν στην εφαρμογή του τοπικού προγράμματος.
- Λειτουργία κατάλληλου υπηρεσιακού πυρήνα για την εφαρμογή του τοπικού προγράμματος.
- Εφαρμογή του εγκεκριμένου τοπικού προγράμματος.
- Πραγματοποίηση ενεργειών ευρείας ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του πληθυσμού, καθώς και προσκλήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος με σκοπό την υποβολή προτάσεων από τους εν δυνάμει δικαιούχους.
- Παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης στους δικαιούχους για την προετοιμασία, την υλοποίηση και τη λειτουργία των επενδυτικών τους σχεδίων
- Αξιολόγηση των προτάσεων των υποψήφιων δικαιούχων, επιλογή των έργων που θα ενισχυθούν στο πλαίσιο του Προγράμματος, ενημέρωση των υποψηφίων δικαιούχων για την έγκριση ή απόρριψη της πρότασής τους με πλήρη τεκμηρίωση των λόγων απόρριψής τους.
- Σύνταξη και υποβολή των τεχνικών δελτίων πράξεων του τοπικού προγράμματος.
- Παρακολούθηση και εξασφάλιση της ορθής και κανονικής εκτέλεσης των ενταγμένων, στο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης, πράξεων.
- Υποβολή στον αρμόδιο φορέα των απαιτούμενων στοιχείων και εγγράφων σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.
- Ενημέρωση του αρμόδιου φορέα αναφορικά με αλλαγές, τροποποιήσεις που σχετίζονται με τους όρους και κανόνες λειτουργίας της εταιρείας.
- Τήρηση πλήρους αρχείου και φακέλων ανά δικαιούχο, καθώς και πλήρους αρχείου με όλα τα έγγραφα τα οποία αφορούν στην εφαρμογή του τοπικού προγράμματος.
- Αποδοχή και διευκόλυνση των ελέγχων όλων των αρμοδίων οργάνων και συμμόρφωση στα αποτελέσματα αυτών.
- Τήρηση των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στη δράση και τις αποφάσεις της που σχετίζονται με ενδιαφερόμενους (υποψήφιους, δικαιούχους, αναδόχους κ.λπ.).
- Συμμόρφωση ως προς τις τυχόν παρατηρήσεις και υποδείξεις από τις αρμόδιες αρχές.
- Οι Ομάδες Τοπικής Δράσης οφείλουν να εφαρμόζουν σε συνεχή βάση πρακτικές αξιολόγησης και αυτό-αξιολόγησης, λαμβάνοντας υπόψη τις προδιαγραφές που τίθενται και τις ιδιαιτερότητες του προγράμματος τοπικής ανάπτυξης. Παράλληλα, υποχρεούνται να τηρούν και να παρέχουν τα απαραίτητα στοιχεία για την παρακολούθηση και αξιολόγηση ενώ όταν κληθούν οφείλουν να παρίστανται σε ημερίδες, συσκέψεις ή ομάδες που αφορούν στην παρακολούθηση και αξιολόγηση.
- Οι Ομάδες Τοπικής Δράσης μεριμνούν για την ενεργή συμμετοχή τους στις δραστηριότητες του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου και παρέχουν πληροφορίες

σχετικά με τα προγράμματα τοπικής ανάπτυξης που διαχειρίζονται, προκειμένου να διευκολυνθεί η δικτύωση σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

- Σύνταξη σχεδίου δράσης εμπύχωσης και αξιολόγησης τοπικής στρατηγικής. Ο χρόνος και η μεθοδολογία υποβολής θα καθοριστεί από σχετική εγκύκλιο.

Άρθρο 5

Είδος της ενίσχυσης – Ποσά και ποσοστά στήριξης – Περίοδος Επιλεξιμότητας

1. Η ενίσχυση χορηγείται στο δικαιούχο με τη μορφή επιχορήγησης και το ύψος της υπολογίζεται βάσει των επιλέξιμων δαπανών.
2. Η ενίσχυση μπορεί να ανέλθει μέχρι το 20% της συνολικής δημόσιας δαπάνης του προγράμματος τοπικής ανάπτυξης σύμφωνα με την απόφαση έγκρισής του και όπως κάθε φορά ισχύει.
3. Στις περιπτώσεις όπου έχει γίνει η ένταξη πράξεων σε συγκεκριμένες κατηγορίες υποδράσεων που συμβάλουν στην ανάπτυξη της καινοτομίας, των συλλογικών δράσεων, της δικτύωσης και της συνεργασίας όπως αυτές εξειδικεύονται στο θεσμικό πλαίσιο υπομέτρου 19.2 και 19.3, σε ποσοστό άνω του 10% του προϋπολογισμού των παραπάνω υπομέτρων αθροιστικά, το ανωτέρω ποσοστό στήριξης του 19.4 μπορεί να ανέλθει μέχρι το 25% της συνολικής δημόσιας δαπάνης του προγράμματος τοπικής ανάπτυξης σύμφωνα με την απόφαση έγκρισής του και όπως κάθε φορά ισχύει. Στις περιπτώσεις όπου μια πράξη δεν εμπίπτει στο σύνολό της στις ανωτέρω κατηγορίες αλλά μέρος αυτής, τότε στον υπολογισμό του σχετικού ποσοστού υπολογίζεται μόνο το ποσό των επιλέξιμων δαπανών αυτής που αφορούν στην καινοτομία, τις συλλογικές ενέργειες και τη δικτύωση.

Για να είναι δυνατή η ανωτέρω αύξηση του ποσοστού στήριξης του προϋπολογισμού του υπομέτρου 19.4 απαιτείται απόδειξη από την αιτούμενη ΟΤΔ της εκπλήρωσης των ανωτέρω όρων μέσω της αποστολής τεχνικής έκθεσης προς την ΕΥΕ ΠΑΑ 2014-2020. Η ΕΥΕ ΠΑΑ 2014-2020 αφού εξετάσει την τήρηση των σχετικών όρων, ενημερώνει εγγράφως την αρμόδια ΕΥΔ Επιχειρησιακού προγράμματος (ΕΠ) Περιφερειών, για τη δυνατότητα αύξησης του εν λόγω ποσοστού.

4. Η ενίσχυση στα πλαίσια του παρόντος υπομέτρου δύναται να μειωθεί σε σχέση με την πορεία υλοποίησης του τοπικού προγράμματος, λαμβάνοντας υπόψη την απόκλιση από τους στόχους όπως διατυπώνονται σε σχέση με τις εντάξεις έργων 19.2 και 19.3 και σε σχέση με τις πληρωμές έργων 19.2 και 19.3.

Α) Σε σχέση με τις εντάξεις

Μέχρι 31-12-2019 πρέπει να έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης το 50% του Προϋπολογισμού του υπομέτρου 19.2 και οι πληρωμές του 19.4 μπορούν να ανέλθουν στο 50% του προϋπολογισμού του υπομέτρου 19.4. Στο ποσοστό του 50% συμπεριλαμβάνονται και τα έργα που έχουν απενταχθεί. Στην περίπτωση που δεν ικανοποιείται η παραπάνω

συνθήκη, οι πληρωμές του υπομέτρου 19.4 μειώνονται, κατά το ποσοστό που δεν επιτεύχθηκε.

Μέχρι 31-12-2020 πρέπει να έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης το σύνολο του προϋπολογισμού του υπομέτρου 19.2. Στο ποσοστό αυτό συμπεριλαμβάνονται και τα έργα που έχουν απενταχθεί. Στην περίπτωση που δεν ικανοποιείται η παραπάνω συνθήκη, πληρωμές του υπομέτρου 19.4 μπορούν να γίνουν μέχρι το 25% του προϋπολογισμού του υπομέτρου 19.2 και 19.3 που έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα. Σε περιπτώσεις που έχει ενεργοποιηθεί η παράγραφος 3 του παρόντος άρθρου το ποσοστό του 25% γίνεται 33,3%. Από 1-1-2023 ο προϋπολογισμός του 19.4 (σε σχέση με τις εντάξεις) τροποποιείται και υπολογίζεται ως το 25% του προϋπολογισμού του 19.2 και 19.3 που έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα. Σε περιπτώσεις που έχει ενεργοποιηθεί η παράγραφος 3 του παρόντος άρθρου το ποσοστό του 25% γίνεται 33,3%

Στην περίπτωση που ο προϋπολογισμός του υπομέτρου 19.4 είναι μικρότερος του 20% σε σχέση με τον προϋπολογισμό του προγράμματος τοπικής ανάπτυξης ως προς το σκέλος ΕΓΤΑΑ, τότε τα ποσοστά 25% που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο ακολουθούν τη σχέση που έχει ο προϋπολογισμός του 19.4 προς τον προϋπολογισμό 19.2 και 19.3 επί 100.

Β) Σε σχέση με τις πληρωμές

Επιπλέον ελέγχεται και ο λόγος λ: «πληρωμές δικαιούχων από ΟΤΔ (για το 19.2) και εκκαθάριση δαπανών από ΕΥΔ ΕΠ Περιφερειών (για το 19.3) σε όρους Δημόσιας Δαπάνης» προς «συνολικός προϋπολογισμός 19.2 και 19.3»*100. Ο λόγος αυτός πρέπει να είναι:

1. λ= 20% έως 31-12-2020
2. λ= 50% έως 31-12-2022
3. λ=100% έως 31-12-2023

Στην περίπτωση που υπάρξει απόκλιση από τους παραπάνω στόχους, ο προϋπολογισμός 19.4 μειώνεται σε ποσοστό ίσο με τη διαφορά του επιτευχθέντος ποσοστού από το ποσοστό του στόχου. Δίδεται δυνατότητα ανάκτησης του ποσού αυτού εάν επιτευχθεί ο επόμενος στόχος. Σε κάθε περίπτωση κατά την εκκαθάριση πληρωμών του υπομέτρου 19.2 όταν $\lambda < 80\%$ γίνεται αναλογική μείωση του προϋπολογισμού του 19.4 (σε σχέση με τις πληρωμές) ισόποσα μέχρι μηδενισμού για κάθε 5% που δεν επιτυγχάνεται.

Η πληρωμή του 19.4 σε χρονική στιγμή πριν τη λήξη του προγράμματος μπορεί να γίνει μέχρι του ποσού που ορίζεται στον παρακάτω τύπο:

$$\text{Πληρωμή 19.4} = 0,80 \cdot A + 0,20 \cdot B$$

όπου: Α: ο διαμορφωμένος προϋπολογισμός του υπομέτρου 19.4 τη χρονική εκείνη στιγμή σε σχέση με τις εντάξεις και

Β: ο διαμορφωμένος προϋπολογισμός του υπομέτρου 19.4 τη χρονική εκείνη στιγμή σε σχέση με τις πληρωμές

Ο προϋπολογισμός του 19.4 κατά τη λήξη του προγράμματος προκύπτει από τον παρακάτω τύπο.

Προϋπολογισμός $19.4 = 0,75 * A + 0,25 * B$

όπου: Α: ο διαμορφωμένος προϋπολογισμός του υπομέτρου 19.4 στις 31-12-2023 σε σχέση με τις εντάξεις και

Β: ο διαμορφωμένος προϋπολογισμός του υπομέτρου 19.4 στις 31-12-2023 σε σχέση με τις πληρωμές

Σε κάθε περίπτωση, το ύψος της μείωσης δεν θα ξεπερνά το 70%.

Η παρούσα παράγραφος δύναται να τροποποιηθεί στην πορεία εφαρμογής του προγράμματος.

5. Σε περίπτωση χρήσης Επικεφαλής Ταμείου, στην επίτευξη των στόχων ως Πρόγραμμα Τοπικής Ανάπτυξης ΕΓΤΑΑ νοείται το πρόγραμμα τοπικής Ανάπτυξης ΕΓΤΑΑ μειωμένο κατά το ποσό που διατίθεται για κάλυψη λειτουργικών δαπανών ΕΤΘΑ του ΕΚΤ και του ΕΤΠΑ.
6. Το 5% κατ' ελάχιστο του συνολικού προϋπολογισμού του υπομέτρου πρέπει να αφορά δραστηριότητες εμπύχωσης του τοπικού πληθυσμού.
7. Η ένταση ενίσχυσης ορίζεται στο 100% των επιλέξιμων δαπανών.
8. Κάθε στιγμή που μια ΟΤΔ έχει επιτύχει τους παραπάνω στόχους, έχει δικαίωμα να αιτηθεί επιπλέον πόρους κατόπιν σχετικής τεκμηρίωσης. Αρμόδια για την έκδοση της επιπλέον κατανομής πιστώσεων δημόσιας δαπάνης είναι η ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020.
9. Σε περίπτωση επιπλέον κατανομής πόρων σε Πρόγραμμα Τοπικής Ανάπτυξης, η επίτευξη στόχων της παρούσας εξετάζεται στον τελικό προϋπολογισμό του προγράμματος τοπικής ανάπτυξης.
10. Σε περιπτώσεις τροποποίησης προϋπολογισμού του προγράμματος τοπικής ανάπτυξης, τα ποσά που αντιστοιχούν στο ποσοστό του υπομέτρου 19.4 και της εμπύχωσης, τροποποιούνται αντιστοίχως.
11. Η επιλεξιμότητα των δαπανών αρχίζει από την επόμενη της κατάθεσης του φακέλου Β στο πλαίσιο Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για την επιλογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης του ΠΑΑ 2014-2020 και του ΕΠΑΛΘ 2014-2020 και μέχρι τη λήξη του προγράμματος.
12. Για τις υπο σύσταση ΟΤΔ η επιλεξιμότητα δαπανών ξεκινά από τη σύσταση του νομικού προσώπου.

Άρθρο 6

Διαδικασία χορήγησης προκαταβολής

1. Εκδίδεται απόφαση ένταξης στο υπομέτρο 19.4, από την ΕΥΔ Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) Περιφερειών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην με αριθ. 2545/17-10-2016 (ΦΕΚ 3447/Β'/25-10-2016) κοινή υπουργική απόφαση «Εκχώρηση αρμοδιοτήτων της ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020 στις ΕΥΔ

Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) Περιφερειών» και τη με αριθ. 1065/19.04.2016 (ΦΕΚ 1273/Β'/04-05-2016) υπουργική απόφαση για τη θέσπιση διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014-2020», όπως κάθε φορά ισχύει

2. Στη συνέχεια και ύστερα από αίτηση της ΟΤΔ προς την ΕΥΔ Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) Περιφερειών, δύναται να χορηγηθεί προκαταβολή έως το 50% της Δημόσιας Δαπάνης του υπομέτρου 19.4, σύμφωνα με τα ακόλουθα :
 - 2.1 Η ΟΤΔ υποβάλει στη ΔΑ των Περιφερειών αίτημα λήψης προκαταβολής προσκομίζοντας εγγυητική επιστολή τραπεζής ή άλλου χρηματοπιστωτικού οργανισμού που έχει από το νόμο το δικαίωμα έκδοσης εγγυητικών επιστολών, ποσού ίσου με το 100% της αιτούμενης προκαταβολής. Η εγγυητική επιστολή πρέπει να είναι σύμφωνη με το υπόδειγμα του Παραρτήματος 1, να εκδίδεται προς τον ΟΠΕΚΕΠΕ και να έχει ισχύ αορίστου χρόνου.
 - 2.2 Ο έλεγχος του αιτήματος πραγματοποιείται από την ΕΥΔ Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) Περιφερειών, τα αποτελέσματα του οποίου αποτυπώνονται σε Πρακτικό Διοικητικού Ελέγχου Προκαταβολής και αφορά στη συμμόρφωση με το υπόδειγμα της εγγυητικής επιστολής (συνημμένο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 της παρούσας) και στο ότι το ύψος της αιτούμενης προκαταβολής σχετίζεται με το συνολικό επιλέξιμο ποσό στο πλαίσιο του Υπομέτρου 19.4.
 - 2.3 Η ΔΑ των Περιφερειών διαβιβάζει στον ΟΠΕΚΕΠΕ Φάκελο Πληρωμής Προκαταβολής.
 - 2.4 Ο ΟΠΕΚΕΠΕ πιστώνει το ποσό της προκαταβολής σε τραπεζικό λογαριασμό που διατηρεί η ΟΤΔ αποκλειστικά και μόνο για το υπομέτρο 19.4 του προγράμματος τοπικής ανάπτυξης, χωρίς την προσκόμιση παραστατικών δαπανών απ' αυτήν, και δηλώνεται από την ΟΤΔ στην αίτηση χορήγησης προκαταβολής. Σε περίπτωση που ο λογαριασμός είναι έντοκος, οι παραγόμενοι τόκοι επιστρέφονται στον ΕΛΕΓΕΠ.
 - 2.5 Οι δαπάνες του υπομέτρου 19.4 δύνανται να εξοφλούνται απευθείας από τον παραπάνω λογαριασμό ή/και από λογαριασμό της ΟΤΔ οπότε στη συνέχεια μεταφέρεται το αντίστοιχο ποσό από τον παραπάνω λογαριασμό στο λογαριασμό της ΟΤΔ.
3. Εφόσον η ΟΤΔ δεν επιλέξει να λάβει προκαταβολή, τότε στην πρώτη πληρωμή δηλώνει ένα λογαριασμό για την καταβολή της ενίσχυσης στο πλαίσιο του υπομέτρου 19.4, στον οποίο είναι δικαιούχος.

Άρθρο 7

Επιλέξιμες δαπάνες

Επιλέξιμες δαπάνες του υπομέτρου 19.4 είναι οι δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος τοπικής ανάπτυξης και σχετίζονται με αυτό, ενδεικτικά τα ακόλουθα:

1) Αμοιβές προσωπικού και εξωτερικών συμβούλων:

- i. Αμοιβές των στελεχών της υπηρεσιακής δομής της ΟΤΔ συμπεριλαμβανομένων των δώρων Χριστουγέννων, Πάσχα, επιδόματος αδείας και λοιπών νομίμων επιδομάτων και των επιβαρύνσεων – εισφορών όπως προβλέπονται από την Εθνική Νομοθεσία
- ii. Αμοιβές εξωτερικών συμβούλων για τις ανάγκες του τοπικού προγράμματος.
- iii. Δαπάνες μετακινήσεων των στελεχών – υπηρεσιακής δομής της ΟΤΔ, που γίνονται με αποκλειστικό σκοπό την εξυπηρέτηση των αναγκών του προγράμματος τοπικής ανάπτυξης.
- iv. Δαπάνες μετακινήσεων των μελών του Επιπέδου Λήψης Απόφασης LEADER/CLLD για κάθε συνεδρίασή του
- v. Αμοιβές ορκωτών λογιστών, λογιστών/φοροτεχνικών, νομικών συμβούλων κλπ., δαπάνες μελέτης, εγκατάστασης, υποστήριξης, πιστοποίησης, ελέγχων διατήρησης προτύπου ποιότητας και δαπάνες εκπαίδευσης συστήματος διαχείρισης επάρκειας, που σχετίζονται με τη λειτουργία της ΟΤΔ στο πλαίσιο του τοπικού προγράμματος.

2) Λειτουργικές δαπάνες:

- i. Ενοίκιο του χώρου στέγασης της ΟΤΔ και των παραρτημάτων ή υποκαταστημάτων της εφόσον υπάρχουν (υφιστάμενα ή προβλεπόμενα νέα), δαπάνες καθαρισμού, λογαριασμοί σταθερών τηλεφώνων, λογαριασμός μιας (1) σύνδεσης κινητού τηλεφώνου, λογαριασμοί οργανισμών παροχής ενέργειας, ύδρευσης, αποχέτευσης, θέρμανσης και κοινόχρηστα, έξοδα αλληλογραφίας και ταχυμεταφορών, αναλώσιμα υλικά, γραφική ύλη και έντυπα.
- ii. Προμήθεια βιβλίων και συνδρομές σχετικές με την αγροτική ανάπτυξη ή φορολογικά, λογιστικά, νομικά, εργατικά και τεχνικά θέματα καθώς και αντίστοιχες δαπάνες για σύνδεση ή συνδρομές σε βάσεις δεδομένων αντίστοιχων ή συναφών θεμάτων καθώς και συμμετοχής σε συλλογικές εκπροσωπήσεις π.χ. Επιμελητήρια.
- iii. Τραπεζικά έξοδα για το άνοιγμα και την διαχείριση των λογαριασμών (συμπεριλαμβανομένων των εξόδων της Τράπεζας για την εξέταση του φακέλου και της πιστοληπτικής ικανότητας της ΟΤΔ), έξοδα προμήθειας εγγυητικών επιστολών.

3) Πάγια και λοιπός εξοπλισμός:

- i. Προμήθεια ηλεκτρονικού εξοπλισμού, εξοπλισμού γραφείων και λοιπού εξοπλισμού της έδρας και των παραρτημάτων ή υποκαταστημάτων της ΟΤΔ εφόσον υπάρχουν (υφιστάμενα ή προβλεπόμενα νέα).
- ii. Διαμόρφωση και αναβάθμιση, συντήρηση και επισκευή χώρων γραφείων
- iii. Προμήθεια ή και ανάπτυξη λειτουργικών συστημάτων π.χ. λογιστικά προγράμματα, προγράμματα διαχείρισης έργου
- iv. Αναβάθμιση υφιστάμενου ηλεκτρονικού εξοπλισμού και λογισμικού
- v. Αγορά και χρηματοδοτική μίσθωση ενός επιβατικού αυτοκινήτου για τις ανάγκες μετακίνησης του Υπηρεσιακού πυρήνα στο πλαίσιο της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης
- vi. Αγορά επεξηγηματικής πινακίδας

4) Ενέργειες εμπύχωσης :

- i. Ενέργειες πληροφόρησης για την περιοχή παρέμβασης και την τοπική αναπτυξιακή στρατηγική.
- ii. Ενέργειες ευαισθητοποίησης, εμπύχωσης και παροχής συμβουλευτικής υποστήριξης στους δικαιούχους.
- iii. Διοργάνωση εκδηλώσεων προβολής του τοπικού προγράμματος και των αποτελεσμάτων του.

Οι ενέργειες σχετίζονται με τη διοργάνωση εκδηλώσεων, ημερίδων, ενημερωτικών συναντήσεων (δαπάνες μίσθωσης αιθουσών, μικροφωνικών εγκαταστάσεων, υλικών, κλπ), σχεδιασμός και παραγωγή έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού (φυλλάδια, έντυπα, αφίσες, spot, ντοκιμαντέρ, κλπ), έντυπη και ηλεκτρονική προβολή, δημοσιεύσεις, καταχωρήσεις, ανακοινώσεις, δελτία τύπου (ραδιόφωνο, τηλεόραση, διαδίκτυο), κλπ

- iv. Έντυπα ή/και video παρουσίασης αποτελεσμάτων του τοπικού προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για την πολλαπλή αναπαραγωγή και διάδοσή τους.
- v. Δαπάνες υλοποίησης διαγωνισμών βράβευσης ιδεών και καλών πρακτικών.

5) Υποστηρικτικές ενέργειες:

- i. Εκπόνηση μελετών και εν γένει παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σχετικών με το πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης,
- ii. Ενέργειες επιμόρφωσης των στελεχών των ΟΤΔ αλλά και των εκπροσώπων των φορέων που συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση του προγράμματος (πχ τα μέλη του Επιπέδου Λήψης Αποφάσεων). Σαν τέτοιες αναφέρονται, ενδεικτικά, η συμμετοχή σε συνέδρια και

ημερίδες, εκδηλώσεις που διοργανώνονται από τρίτους και αφορούν σε θέματα συναφή με την στρατηγική τοπικής ανάπτυξης.

- iii. Ενέργειες αυτό-αξιολόγησης των ΟΤΔ και των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης.

6) Λοιπές ενέργειες:

- i. Δαπάνες μετακινήσεων, διαμονής και αποζημίωσης για τη συμμετοχή σε συνέδρια, σεμινάρια, συσκέψεις, συμβούλια και άλλες συναφείς δραστηριότητες στο πλαίσιο συμμετοχής των ΟΤΔ σε δίκτυα και όργανα σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο (π.χ. ΕΑΔ, ENRD, EIP – AGRI, ERP, ELARD, Εθνικά Αγροτικά Δίκτυα άλλων χωρών). Οι εν λόγω δαπάνες θα αφορούν τα στελέχη της υπηρεσιακής δομής της ΟΤΔ και του Επιπέδου Λήψης Απόφασης LEADER/CLLD.
- ii. Δαπάνες συνδρομών σε αντίστοιχα Δίκτυα και οργανισμούς π.χ. Επιμελητήρια, Ελληνική Ένωση Αναπτυξιακών Εταιρειών, ELARD κλπ.

Άρθρο 8

Επικεφαλής Ταμείο

1. Εν όψει της πολυταμειακής προσέγγισης δύναται να χρηματοδοτηθούν από το ΕΓΤΑΑ, ως επικεφαλής Ταμείο, οι λειτουργικές δαπάνες των τοπικών στρατηγικών και εταιρικών σχημάτων, οι οποίες θα αφορούν σε δράσεις εκτός των παρεμβάσεων ΕΓΤΑΑ και τα λοιπά οικεία Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, και ΕΤΘΑ), εφόσον συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:
 - i. η περιοχή παρέμβασης ΕΤΠΑ και ΕΚΤ, ως προς την έκτασή της, να ταυτίζεται ή να είναι υποσύνολο της περιοχής εφαρμογής LEADER σύμφωνα με το προτεινόμενο τοπικό πρόγραμμα,
 - ii. η περιοχή παρέμβασης ΕΤΘΑ, ως προς την έκτασή της, να ταυτίζεται κατά τουλάχιστον στο 50% με την περιοχή εφαρμογής LEADER σύμφωνα με το προτεινόμενο τοπικό πρόγραμμα,
 - iii. οι τοπικές στρατηγικές αφορούν το ΕΓΤΑΑ (LEADER προσέγγιση) σε προϋπολογισμό σε ποσοστό 50% και άνω σύμφωνα με το προτεινόμενο τοπικό πρόγραμμα.
2. Στις περιπτώσεις όπου γίνεται χρήση επικεφαλής ταμείου, το ποσό κάλυψης των λειτουργικών δαπανών ως προς το σκέλος του ΕΤΘΑ, ΕΤΠΑ & ΕΚΤ υπολογίζεται ως ποσοστό βάσει των όρων και προϋποθέσεων του εν λόγω ταμείου και αφαιρείται ως ποσό από τα υπομέτρα 19.2 και 19.3 του σκέλους του ΕΓΤΑΑ και προστίθεται ως ποσό στον προϋπολογισμό του υπομέτρου 19.4.
3. Ο καθορισμός χρήσης του επικεφαλής ταμείου αποφασίζεται από την ΟΤΔ πριν την ένταξη του Τεχνικού Δελτίου στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό

Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΟΠΣΑΑ) χωρίς δυνατότητα αλλαγής κατά την υλοποίηση του προγράμματος τοπικής Ανάπτυξης.

4. Οι όροι και οι προϋποθέσεις που αφορούν υλοποίηση, διαχείριση και διοικητικό έλεγχο αιτημάτων πληρωμής που αφορούν στο σκέλος του ΕΤΘΑ, ΕΤΠΑ και ΕΚΤ, ορίζονται ως αυτοί της παρούσας απόφασης με την επιφύλαξη των όσων ορίζονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αλιεία και Θάλασσα 2014-2020» (ΕΠΑΛΘ 2014-2020) και τα σχετικά Επιχειρησιακά Προγράμματα των Περιφερειών.

Άρθρο 9

Στελέχωση

1. Για την υλοποίηση του προγράμματος τοπικής ανάπτυξης, η ΟΤΔ οφείλει να διαθέτει κατάλληλο υπηρεσιακό πυρήνα για την εφαρμογή του τοπικού προγράμματος καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής του που αποτελείται κατ' ελάχιστον από τρία άτομα πανεπιστημιακής ή τεχνολογικής εκπαίδευσης με εμπειρία κατά προτεραιότητα στην αγροτική ανάπτυξη και την υλοποίηση αντίστοιχων προγραμμάτων, με ποσοστό απασχόλησης του κάθε στελέχους της παραπάνω ελάχιστης σύνθεσης που απασχολείται στο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ και ΕΤΘΑ) τουλάχιστον 60% και σε μονοταμειακά προγράμματα τουλάχιστον 50%.

Ο εν λόγω υπηρεσιακός πυρήνας θα περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο και σύμφωνα με τις ανάγκες του τοπικού προγράμματος τις ακόλουθες ειδικότητες: 1 μηχανικός (προκειμένου για πιστοποίηση έργων που περιλαμβάνουν κατασκευαστικές εργασίες), 1 γεωτεχνικός (κατά προτίμηση γεωπόνος) και 1 οικονομολόγος καθώς και κάθε άλλη ειδικότητα η οποία κρίνεται απαραίτητα με βάση τις υποδράσεις του προγράμματος τοπικής ανάπτυξης.

Ένα από τα τρία ή περισσότερα άτομα που θα αποτελέσουν τον υπηρεσιακό πυρήνα, μπορεί να εκτελεί και χρέη Συντονιστή, και θα έχει ποσοστό απασχόλησης στο Τοπικό Πρόγραμμα τουλάχιστον 70%.

Σε περίπτωση πολυταμειακού τοπικού προγράμματος ο Συντονιστής είναι αρμόδιος για το συνολικό πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ- ΕΤΘΑ)

Σε περίπτωση πολυταμειακού τοπικού προγράμματος χωρίς τη χρήση επικεφαλής ταμείου, το παραπάνω ποσοστό απασχόλησης υπολογίζεται αθροιστικά.

2. Ο ελάχιστος υπηρεσιακός πυρήνας μπορεί να συμπληρωθεί εντός ενός (1) έτους από τη δημοσίευση της παρούσας και σε οποιαδήποτε περίπτωση μέχρι την ημερομηνία έναρξης αξιολόγησης των προτάσεων της 1^{ης} Πρόσκλησης των ΟΤΔ στο πλαίσιο του υπομέτρου 19.2.
3. Το προσωπικό που θα απασχολήσει η ΟΤΔ για την υλοποίηση του προγράμματος τοπικής ανάπτυξης μπορεί να είναι:
 - α) Το τακτικό προσωπικό της ΟΤΔ που συνδέεται μαζί της με σχέση εξαρτημένης εργασίας (σύμβαση εργασίας πλήρους ή μερικής απασχόλησης αορίστου χρόνου). Το προσωπικό που συμμετέχει στο πρόγραμμα τοπικής

ανάπτυξης καθώς και ο χρόνος απασχόλησής του σε αυτό καθορίζεται με απόφαση του αρμόδιου Επιπέδου Λήψης Απόφασης LEADER/CLLD.

Ειδικά για την περίοδο από την ημέρα έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών απασχόλησης του προσωπικού μέχρι και ένα μήνα μετά την υπογραφή της παρούσας απόφασης μπορούν τα ανωτέρω να καθορισθούν με απόφαση των αρμόδιων οργάνων του φορέα υλοποίησης του τοπικού προγράμματος, η οποία εγκρίνεται με εκ των υστέρων απόφαση του Επιπέδου Λήψης Απόφασης LEADER/CLLD, το αργότερο ένα μήνα από την υπογραφή της παρούσας Υπουργικής Απόφασης.

β) Τυχόν έκτακτο προσωπικό που απασχολείται από την ΟΤΔ είτε με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου (πλήρους ή μερικής απασχόλησης), είτε με σύμβαση μίσθωσης έργου είτε με σύμβαση παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών ή προσωπικό που έχει αποσπαστεί ή διατεθεί από φορείς Γενικής Κυβέρνησης και ΝΠΔΔ και γενικά προσωπικό που με κάθε νόμιμη διαδικασία απασχολείται στην ΟΤΔ. Στη σύμβαση προσδιορίζεται η αποκλειστική ή μερική απασχόληση στο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης, ως προς το ΕΓΤΑΑ, το αντικείμενο της απασχόλησης σε σχέση με τις ενέργειες και τα παραδοτέα του προγράμματος τοπικής ανάπτυξης και η αμοιβή.

Φυσικά πρόσωπα που απασχολούνται στο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης στη βάση συμβάσεων μίσθωσης έργου θεωρούνται έκτακτο προσωπικό της ΟΤΔ για το χρονικό διάστημα της υλοποίησης του προγράμματος τοπικής ανάπτυξης, υπό τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α) Το φυσικό πρόσωπο εργάζεται κάτω από τις οδηγίες της ΟΤΔ και στις εγκαταστάσεις της ΟΤΔ.

β) Το αποτέλεσμα της εργασίας ανήκει στην ΟΤΔ.

γ) Το επιλέξιμο κόστος για την αμοιβή του φυσικού προσώπου, συμβατικό τίμημα, καθορίζεται με βάση τις προσφερόμενες ώρες εργασίας και είναι ανάλογο με αυτό που έχει η ΟΤΔ για προσωπικό της το οποίο εκτελεί παρόμοια καθήκοντα ή αν δεν έχει τέτοιο προσωπικό, με αυτό που απαντάται στην αγορά για παρόμοια θέση και εμπειρία.

δ) Το αντικείμενο της σύμβασης δεν καλύπτει πάγιες και διαρκείς ανάγκες της ΟΤΔ.

4. Σε κάθε περίπτωση χρειάζεται να διασφαλίζεται τεκμηριωμένα η μη διπλή χρηματοδότηση των δαπανών από κάθε άλλη πηγή χρηματοδότησης.
5. Φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην υλοποίηση του τοπικού προγράμματος ως υπεργολάβοι (συμβάσεις παροχής υπηρεσιών) δεν θεωρούνται προσωπικό της ΟΤΔ. Το προσωπικό της ΟΤΔ δεν επιτρέπεται να απασχολείται στο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης στη βάση σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολάβος).
6. Η επιλογή τυχόν έκτακτου προσωπικού για τις ανάγκες του τοπικού προγράμματος με οποιαδήποτε σχέση (σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, σύμβαση ανεξάρτητων υπηρεσιών, σύμβαση μίσθωσης έργου), γίνεται τηρώντας την ισχύουσα νομοθεσία και τις γενικές αρχές της συνθήκης ΕΚ και ειδικά την αρχή της ίσης μεταχείρισης, της μη διάκρισης, της ισότητας των φύλων και της διαφάνειας.

7. Οι επιλέξιμες δαπάνες για αμοιβές του προσωπικού που απασχολείται στο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης υπολογίζονται, κατά κανόνα, με βάση το συνολικό πραγματικό χρόνο απασχόλησης του προσωπικού στο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης και το μικτό (συνολικό) ωριαίο κόστος απασχόλησης του προσωπικού αυτού για την ΟΤΔ.

Το μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης υπολογίζεται ως το ηλικίο του τελευταίου τεκμηριωμένου ετήσιου μικτού κόστους απασχόλησης, όπως αυτό ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία, και του αριθμού των 1.720 παραγωγικών ωρών.

8. Οι εργοδοτικές εισφορές συμπεριλαμβάνονται στο μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης και είναι επιλέξιμη δαπάνη.
9. Στις περιπτώσεις που το προσωπικό απασχολείται στο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης για το σύνολο του συμβατικού του χρόνου ή για σταθερό ποσοστό του συμβατικού χρόνου απασχόλησης, οι δαπάνες για αμοιβές προσωπικού δύνανται να υπολογίζονται (όχι με βάση το ωριαίο κόστος απασχόλησης αλλά) ως το γινόμενο του σταθερού ποσοστού του συμβατικού του χρόνου με το τρέχον μικτό μηνιαίο κόστος απασχόλησης συμπεριλαμβανομένων των αναλογούντων δώρων Χριστουγέννων, Πάσχα, επιδόματος αδείας και λοιπών νομίμων επιδομάτων. Το μικτό μηνιαίο κόστος απασχόλησης υπολογίζεται ως το ετήσιο μικτό κόστος απασχόλησης, σύμφωνα με την παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου με αναγωγή στο 12μηνο όταν πρόκειται για συμβάσεις μίσθωσης έργου.
10. Οι άμεσες δαπάνες έκτακτου προσωπικού είναι επιλέξιμες έως του ποσού που τεκμηριωμένα ισχύει για ανάλογη εμπειρία και θέση του τακτικού προσωπικού της ΟΤΔ. Για τις περιπτώσεις συμβάσεων μίσθωσης έργου στις δαπάνες συνυπολογίζεται και ο ΦΠΑ της σύμβασης έργου, εφόσον προβλέπεται και βαρύνει πραγματικά και οριστικά την ΟΤΔ, σύμφωνα με το άρθρο 16 της παρούσας.
11. Σε κάθε περίπτωση για την επιλεξιμότητα των δαπανών αμοιβής του προσωπικού της ΟΤΔ που απασχολείται στο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης ισχύουν τα ακόλουθα:
- α) για το στέλεχος που εκτελεί χρέη συντονιστή, μέχρι το ποσό των 3.000€ (ακαθάριστες αποδοχές) μηνιαίως, πλέον των εργοδοτικών εισφορών και των επιδομάτων άδειας, Χριστουγέννων και Πάσχα, όπου απαιτείται η καταβολή τέτοιων. Μέχρι τη δημοσίευση της παρούσας, το ανώτατο ποσό είναι το οριζόμενο στην Υπουργική Απόφαση 1577/2010, άρθρο 5, παράγραφος 1α)
- β) για τα λοιπά στελέχη, μέχρι το 90% του ανώτατου ορίου του σημείου (α).
- Σε περίπτωση μερικής απασχόλησης τα ανωτέρω όρια ανά στέλεχος μειώνονται αναλογικά.
12. Απαγορεύεται το προσωπικό της ΟΤΔ με οποιοδήποτε σχέση εργασίας και ποσοστό επιμερισμού και τα μέλη του Επιπέδου Λήψης Απόφασης LEADER/CLLD να λειτουργούν ως μελετητές – συντάκτες αιτήσεων στήριξης και πληρωμής δικαιούχων με εξαίρεση όταν είναι οι ίδιοι δικαιούχοι.

Εφόσον οι ανωτέρω είναι δικαιούχοι ή συνδέονται με συγγένεια α' βαθμού με τους εν δυνάμει δικαιούχους, τα αιτήματα στήριξης και πληρωμών των εν λόγω δικαιούχων, συμπεριλαμβάνονται επιπρόσθετα του δείγματος που εξετάζεται από την αρμόδια ΕΥΔ ΕΠ Αρμόδιας Περιφέρειας.

13. Οι συμμετέχοντες στην αξιολόγηση, ενστάσεις, επιλογή αναδόχων καθώς και στο Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων, πρέπει να παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί και αποδειχθεί η μη αμερόληπτη μεταχείριση δικαιούχου του προγράμματος τοπικής ανάπτυξης από μέλος ή μέλη του Επιπέδου Λήψης Απόφασης – ΟΤΔ, τα μέλη αυτά αντικαθίστανται άμεσα.
14. Τα μέλη του Επιπέδου Λήψης Απόφασης LEADER/CLLD, δεν πρέπει να μετέχουν στον υπηρεσιακό πυρήνα της ΟΤΔ ούτε να συμμετέχουν σε διαδικασίες που σχετίζονται με την υλοποίηση του τοπικού προγράμματος (αξιολόγησης, ενστάσεων, πιστοποίησης έργων LEADER).
15. Απαγορεύεται η λήψη από την ΟΤΔ (όργανα της ή/και στελέχη της εταιρείας) οποιασδήποτε φύσης ανταλλάγματος (αμοιβής κλπ.) από υποψήφιους ή και δικαιούχους για την αξιολόγηση και επιλογή των προτάσεων τους ή για την καταβολή ενίσχυσης σ' αυτούς.
16. Είναι επιτρεπτή η παροχή, από τα νομικά πρόσωπα που συνιστούν τις ΟΤΔ σε δυνητικούς δικαιούχους ΟΤΑ και φορείς τους καθώς και σε ΝΠΔΔ, υπηρεσιών σχετικών με την ωρίμανση των έργων για υποβολή προτάσεων ένταξης στο πρόγραμμα, μη συμπεριλαμβανομένου του φακέλου υποψηφιότητας, υπό την προϋπόθεση αφ' ενός ότι τούτο προβλέπεται στη νομοθεσία και στο καταστατικό τους και αφ' ετέρου ότι τα φυσικά πρόσωπα των Υπηρεσιών του Νομικού Προσώπου που συμμετέχουν στην παροχή των εν λόγω υπηρεσιών δεν αναμειγνύονται καθ' οιονδήποτε τρόπο στην αξιολόγηση και επιλογή καθώς και στην παραλαβή των ενταγμένων πράξεων του προγράμματος.

Άρθρο 10

Λειτουργικές Δαπάνες

1. Ο επιμερισμός των λειτουργικών δαπανών (άρθρο 7, παράγραφοι 1ν, 2i και 2ii και 3) θα προβλέπεται σε απόφαση του αρμόδιου Επιπέδου Λήψης Απόφασης LEADER/CLLD και θα είναι ανάλογος με την απασχόληση του προσωπικού της ΟΤΔ στο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης σε σχέση με τα λοιπά προγράμματα ή δραστηριότητες που αυτή διαχειρίζεται. Ειδικά για την περίοδο από την ημέρα έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών απασχόλησης του προσωπικού μέχρι και ένα μήνα μετά την υπογραφή της παρούσας απόφασης μπορούν τα ανωτέρω να καθορισθούν με απόφαση των αρμόδιων οργάνων του φορέα υλοποίησης του τοπικού προγράμματος, η οποία εγκρίνεται με εκ των υστέρων απόφαση του Επιπέδου Λήψης Απόφασης LEADER/CLLD, το αργότερο ένα μήνα από την υπογραφή της παρούσας Υπουργικής Απόφασης.

2. Τα τραπεζικά έξοδα για το άνοιγμα και την διαχείριση των λογαριασμών (συμπεριλαμβανομένων των εξόδων της Τράπεζας για την εξέταση του φακέλου και της πιστοληπτικής ικανότητας της ΟΤΔ), προμήθεια τράπεζας για μεταφορά ποσών, καθώς και τα έξοδα προμήθειας εγγυητικών επιστολών βαρύνουν αποκλειστικά το πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης
3. Προβλέπεται η χρήση μίας (1) σύνδεσης κινητής τηλεφωνίας για το Συντονιστή του τοπικού προγράμματος ή για άτομο που θα μετέχει στην επιτροπή που είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση και παραλαβή έργων LEADER/CLLD και θα ορισθεί με απόφαση του αρμόδιου Επιπέδου Λήψης Απόφασης. Σε μηνιαία βάση το επιλέξιμο ποσό είναι 60 €
4. Οι σχετικές δαπάνες με τη λειτουργία παραρτημάτων, υποκαταστημάτων ή άλλων γραφείων που οι ΟΤΔ ενδεχομένως διατηρούν σε άλλες περιοχές εκτός της έδρας εγκατάστασής τους δεν είναι επιλέξιμες, εκτός από τις περιπτώσεις ήδη λειτουργούντων ή και δηλωθέντων κατά την υποβολή του φακέλου συμμετοχής της ΟΤΔ στην Πρόσκληση. Σε εξαιρετικές και πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις ανάγκης δημιουργίας νέων παραρτημάτων, υποκαταστημάτων απαιτείται η έγκριση από την ΕΥΕ ΠΑΑ 2014-2020.
5. Οι δαπάνες διαμόρφωσης, επισκευής, συντήρησης και αναβάθμισης χώρων γραφείου είναι επιλέξιμες μέχρι του ποσού των 50.000€ μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ και μέχρι τη λήξη του προγράμματος. Οποιαδήποτε υπέρβαση πρέπει να εγκρίνεται από την ΕΥΕ ΠΑΑ 2014-2020. Οι δαπάνες αυτές είναι επιλέξιμες με την προϋπόθεση ότι το κτήριο είναι ιδιόκτητο ή υπάρχει ιδιωτικό συμφωνητικό μίσθωσης ή παραχωρήθηκε δωρεάν, τουλάχιστον έως τη λήξη του προγράμματος.
6. Αντικατάσταση πάγιου και λοιπού εξοπλισμού μπορεί να γίνει αφού παρέλθει ο χρόνος απόσβεσής τους.
7. Α) Η σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης πρέπει να προβλέπει ελάχιστη περίοδο τουλάχιστον ίση με τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του αυτοκινήτου, ενώ οι αντίστοιχες δαπάνες δύνανται να καλυφθούν μέχρι την ημερομηνία λήξης της επιλεξιμότητας δαπανών του υπομέτρου 19.4 του ΠΑΑ. Μετά το πέρας της χρηματοδοτικής μίσθωσης η κυριότητα αυτού απαιτείται να περνά στο δικαιούχο. Επιλέξιμο μηνιαίο ποσό για χρηματοδοτική μίσθωση 450€.
 Β) Σε περίπτωση αγοράς αυτοκινήτου
 Μέγιστος επιτρεπόμενος κυβισμός: 1.600 cc για αυτοκίνητο πέντε θέσεων και 1.800 cc για 7 αυτοκίνητο θέσεων.
 Μέγιστη επιλέξιμη αγοραία αξία: €20.000 (χωρίς ΦΠΑ) για αυτοκίνητο πέντε θέσεων και 25.000 (χωρίς ΦΠΑ) για αυτοκίνητο 7 θέσεων.
 Επισημαίνεται ότι δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες πληρωμής τελών, φόρων ή εξόδων ασφάλισης. Σε περίπτωση χρήσης του αυτοκινήτου και σε άλλα προγράμματα της ΟΤΔ, πραγματοποιείται επιμερισμός της δαπάνης μίσθωσης ή αγοράς για την αντίστοιχη περίοδο αναφοράς, με βάση την αναλογούσα χιλιομετρική απόσταση για τις ανάγκες κάθε προγράμματος.
8. Η επεξηγηματική πινακίδα τοποθετείται στην έδρα των ΟΤΔ

Άρθρο 11

Μετακινήσεις

1. Οι δαπάνες μετακίνησης των στελεχών του υπηρεσιακού πυρήνα της ΟΤΔ είναι επιλέξιμες, εφόσον αποδεδειγμένα πραγματοποιούνται για την εξυπηρέτηση των αναγκών του τοπικού προγράμματος.

Επιλέξιμες είναι και οι δαπάνες μετακίνησης των μελών του Επιπέδου Λήψης Απόφασης LEADER/CLLD που προκύπτουν για τις μέρες των συνεδριάσεων, επιμόρφωση και συμμετοχή σε δίκτυα και όργανα σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος βί της παρούσας.

2. Στις δαπάνες μετακίνησης περιλαμβάνονται:

α) τα έξοδα κίνησης και ειδικότερα το αντίτιμο των εισιτηρίων των μέσων μαζικής μεταφοράς (ή συγκοινωνιακών μέσων), η δαπάνη χιλιομετρικής αποζημίωσης λόγω χρήσης ιδιόκτητου του προσωπικού ή της ΟΤΔ ή μισθωμένου μεταφορικού μέσου, στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η χρήση του, η δαπάνη διοδίων, ο ναύλος οχήματος σε μετακινήσεις με θαλάσσιο μέσο μεταφοράς, η μίσθωση σκάφους ή οχήματος ή η δαπάνη λόγω χρήσης επιβατικού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης (ταξί) στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η χρήση τους,

β) τα έξοδα διανυκτέρευσης για το αναγνωριζόμενο ποσό για κάθε τύπο ξενοδοχειακής μονάδας ή ενοικιαζόμενου καταλύματος και

γ) η ημερήσια αποζημίωση, η οποία καταβάλλεται στον μετακινούμενο για την κάλυψη των εξόδων, τα οποία προκαλούνται λόγω της μετακίνησης και παραμονής του εκτός έδρας για εκτέλεση υπηρεσίας

3. Οι δαπάνες της ανωτέρω παραγράφου συμπεριλαμβανομένης της ημερήσιας αποζημίωσης καθώς και άλλες προβλέψεις αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες και καθορίζονται στην κοινή υπουργική απόφαση με αριθμ. 2/68332/ΔΕΠ (ΦΕΚ/Β/2943/16.9.2016) «Ρυθμίσεις για τις μετακινήσεις στο πλαίσιο ενεργειών Τεχνικής Βοήθειας του ΕΣΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των ΠΑΑ και ΕΠΑλΘ, του ΕΟΧ και του Μηχανισμού Διευκόλυνση Συνδέοντας την Ευρώπη» και όπως κάθε φορά ισχύει.
4. Σε περιπτώσεις δαπανών που πραγματοποιούνται σε συνέχεια πρόσκλησης συμμετοχής στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου (ΕΑΔ), αυτές δεν γίνονται επιλέξιμες για χρηματοδότηση από το 19.4, εκτός αν προκύπτουν επιλέξιμες δαπάνες για την ΟΤΔ που δεν καλύπτονται από το ΕΑΔ.

Άρθρο 12

Εκπόνηση Μελετών

1. Οι μελέτες που εντάσσονται στο υπομέτρο 19.4 θα πρέπει να σχετίζονται με τα θεματικά αντικείμενα του προγράμματος τοπικής ανάπτυξης, ενώ σε κάθε περίπτωση τα παραδοτέα τους πρέπει να τυγχάνουν εφαρμογής στο πλαίσιο συγκεκριμένων υποδράσεων/δράσεων. Οι μελέτες δύνανται να πραγματοποιηθούν σε οποιοδήποτε χρονικό στάδιο εφαρμογής του προγράμματος.
2. Συγκεκριμένες μελέτες που έχουν προβλεφθεί στο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης θεωρείται ότι έχουν εγκριθεί με την αποδοχή της αρχικής - αναμορφωμένης πρότασης
3. Επικαιροποίηση μελετών, πέραν των όσων αναφέρονται στην παράγραφο 2, που υλοποιήθηκαν κατά το παρελθόν μπορεί να δικαιολογηθεί σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον τεκμηριώνεται πλήρως η σκοπιμότητα και ο αντίκτυπός τους σε συγκεκριμένη θεματική κατεύθυνση ή δράση.
Η έγκριση προς τούτο δίνεται από την ΕΥΕ ΠΑΑ 2014-2020.
4. Η ΟΤΔ υποβάλλει στην ΕΥΕ ΠΑΑ 2014-2020 αίτημα έγκρισης κάθε νέας μελέτης στο οποίο περιγράφεται το αντικείμενό της, τα περιεχόμενα αυτής, αναλύονται η αναγκαιότητα υλοποίησης και ο συσχετισμός της με τις δράσεις του προγράμματος τοπικής ανάπτυξης και τέλος βεβαιώνεται από την ΟΤΔ η μη επικάλυψή της με υφιστάμενες μελέτες.
5. Κατά την εξέταση του αιτήματος πληρωμής θα ελέγχεται κατά πόσο τηρείται η νομοθεσία σχετικά με την ανάθεσή της.

Άρθρο 13

Ενέργειες Πληροφόρησης και Προβολής

1. Οι ενέργειες πληροφόρησης και προβολής για την περιοχή παρέμβασης και την τοπική αναπτυξιακή στρατηγική πρέπει να εξυπηρετούν τους τρόπους προσέγγισης που είναι ενδεδειγμένοι για κάθε περιοχή, ώστε αυτές να διαχέονται τουλάχιστον στον τοπικό πληθυσμό.
2. Σ' αυτές μπορεί να περιλαμβάνονται και ενέργειες διαβούλευσης με τους φορείς της περιοχής σε όλες τις φάσεις υλοποίησης του προγράμματος.
3. Η ΟΤΔ διασφαλίζει, προ της Προκήρυξης των δράσεων/υποδράσεων του υπομέτρου 19.2, ότι έχει δοθεί ευρεία δημοσιότητα της συνοπτικής Πρόσκλησης σε τοπικά και περιφερειακά Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Η δημοσιότητα δύναται να περιλαμβάνει δημοσιοποίηση της περίληψης της Πρόσκλησης σε τοπικές, περιφερειακές και ηλεκτρονικές εφημερίδες, παραγωγή και αναμετάδοση σποτ σε ραδιοτηλεοπτικά μέσα και διάχυση στα κοινωνικά δίκτυα και στις ιστοσελίδες.
4. Το υλικό που παράγεται στο πλαίσιο των εν λόγω δράσεων, όπως το δημιουργικό, το λογότυπο – η εταιρική ταυτότητα, η ιστοσελίδα, τα έντυπα και οι λοιπές παραγωγές, δεν μπορεί να διατεθεί προς πώληση. Για το λόγο

αυτό στο αντίστοιχο υλικό αναγράφεται ότι διανέμεται δωρεάν. Επιπλέον, στη σύμβαση μεταξύ ΟΤΔ και αναδόχου αναγράφεται ότι τα δικαιώματα του υλικού που παράγεται στο πλαίσιο της δράσης ανήκουν αποκλειστικά στην ΟΤΔ.

5. Κάθε έντυπη και ψηφιακή ενέργεια πληροφόρησης και προβολής που πραγματοποιείται στο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης από την ΟΤΔ, απαιτείται να πληροί τις απαιτήσεις πληροφόρησης και ενημέρωσης όπως αυτές προβλέπονται στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 808/2014 (Άρθρο13, Παράρτημα ΙΙΙ) και τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/669 (Άρθρο 3, παρ.5, Παράρτημα ΙΙΙ), καθώς και στο Σχέδιο Στρατηγικής Ενημέρωσης & Δημοσιότητας ΠΑΑ 2014-2020, όπως επικαιροποιείται κάθε φορά σύμφωνα με τις οδηγίες της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης ΠΑΑ 2014-2020.
6. Στις ενέργειες πληροφόρησης και προβολής συμπεριλαμβάνεται και κάθε σχετική ενέργεια, που συνεισφέρει στην προβολή της τοπικής αναπτυξιακής στρατηγικής όπως, συμμετοχή ή διοργάνωση εκθέσεων, συνεδρίων, ημερίδων και λοιπών συναφών εκδηλώσεων.
7. Ενέργειες προβολής προγράμματος τοπικής ανάπτυξης που λαμβάνουν χώρα στην περιοχή εφαρμογής θεωρούνται και ως ενέργειες εμπύχωσης

Άρθρο 14

Ενέργειες Επιμόρφωσης

1. Η ΟΤΔ σχεδιάζει και υλοποιεί ενέργειες που αφορούν την ενίσχυση της ικανότητας των τοπικών φορέων να αναπτύσσουν και να υλοποιούν πράξεις, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης των ικανοτήτων τους όσον αφορά τη διαχείριση έργων, στο πλαίσιο του προγράμματος τοπικής ανάπτυξης. Επιπλέον οι ενέργειες αυτές αφορούν και τα στελέχη του υπηρεσιακού πυρήνα και του Επιπέδου Λήψης Αποφάσεων. Σε κάθε περίπτωση οι ενέργειες επιμόρφωσης περιλαμβάνουν συμβατικές μεθόδους (ημερίδες, σεμινάρια, εργαστήρια και έντυπο υλικό) ή/και ψηφιακές (ηλεκτρονικές πλατφόρμες, εξ αποστάσεως).
2. Στην περίπτωση διοργάνωσης ενέργειας επιμόρφωσης από μια ΟΤΔ θα πρέπει να εξασφαλίζεται ελάχιστη συμμετοχή 5 ατόμων. Πριν τη διοργάνωση ή τη συμμετοχή σε τέτοιου είδους ενέργειες, η ΟΤΔ ενημερώνει την ΕΥΔ Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) Περιφερειών και κοινοποιεί στην ΕΥΔ 2014-2020 και ΕΥΕ ΠΑΑ 2014-2020 για το θεματικό της αντικείμενο, τη σκοπιμότητα, τη διάρκεια, το κόστος και τον αριθμό των ατόμων που θα συμμετέχουν.
3. Οι δαπάνες συμμετοχής των στελεχών του υπηρεσιακού πυρήνα της ΟΤΔ σε ενέργειες επιμόρφωσης που διοργανώνονται από άλλους φορείς, είναι επίσης επιλέξιμες.

Άρθρο 15**Ενέργειες εμφύχωσης**

1. Η ΟΤΔ σχεδιάζει ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα εμφύχωσης του τοπικού πληθυσμού, το οποίο θα βρίσκεται σε εξέλιξη σε ολόκληρη την προγραμματική περίοδο, για το οποίο η ΟΤΔ ενημερώνει την ΕΥΔ Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) Περιφερειών.
2. Ο σχεδιασμός του θα πρέπει να περιλαμβάνει
 - την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της ΟΤΔ (κατά προτίμηση των νέων σε ηλικία στελεχών) που θα έχει την ευθύνη για την υλοποίηση του τοπικού προγράμματος και των δράσεων εμφύχωσης.
 - Την/τις ομάδες στόχους του τοπικού πληθυσμού με την ανάλογη θεματολογία.
3. Οι ενέργειες εμφύχωσης αποσκοπούν στην ανάπτυξη ικανοτήτων για τις τεχνικές διαβούλευσης, τη συμμετοχικότητα και τη λήψη αποφάσεων όπως εμπεριέχονται στο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης. Μπορούν να διεξάγονται μέσω εργαστηρίων, ημερίδων / σεμιναρίων, έντυπου υλικού και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης καθώς και ότι άλλο κρίνεται πρόσφορο, αιτιολογημένα, από την ΟΤΔ.
4. Οι δαπάνες για εμφύχωση του τοπικού πληθυσμού πρέπει να είναι τουλάχιστον το 5% του υπομέτρου 19.4. Το 5% θα πρέπει να δεσμεύεται στην απόφαση ένταξης και να επιτυγχάνεται έως την ολοκλήρωση του υπομέτρου 19.4. Κατά την τελική εκκαθάριση του 19.4 θα γίνει αναλογική μείωση από τον προϋπολογισμό του 19.4 προκειμένου να τηρηθεί το παραπάνω ποσοστό.
5. Επιλέξιμες δαπάνες για την εμφύχωση μπορεί να είναι:
 - Δαπάνες διαρκούς επιμόρφωσης της ομάδας εμφύχωσης.
 - Δαπάνες των στελεχών της ομάδας εμφύχωσης της ΟΤΔ (μετακινήσεις, λειτουργικές δαπάνες) για ενέργειες που σχετίζονται άμεσα με τον σκοπό της εμφύχωσης του τοπικού πληθυσμού.
 - Έξοδα εκδηλώσεων, ψηφιακών ενεργειών ενημέρωσης, δημιουργίας και αναπαραγωγής εντύπων, για ενέργειες που σχετίζονται άμεσα με τον σκοπό της εμφύχωσης του τοπικού πληθυσμού.
 - Έξοδα επιδεικτικών ενεργειών (μετακινήσεων – διαμονή), της ομάδας που υπόκειται σε εμφύχωση.
 - Κόστος του εμφυχωτή με την προϋπόθεση ότι δεν θα αφορά μισθοδοσία – αμοιβή στελέχους της ΟΤΔ με οποιοδήποτε σχέση εργασίας.
6. Κάθε χρόνο η ΟΤΔ κάνει απολογιστική αναφορά ενεργειών για το πρόγραμμα εμφύχωσης, προς την ΕΥΔ Ε.Π. της αντίστοιχης Περιφέρειας και παράλληλα αναμορφώνει, αν χρειαστεί, το υπόλοιπο πρόγραμμα.

Άρθρο 16**Φόρος Προστιθέμενης Αξίας**

Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφ' όσον ο δικαιούχος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμη δαπάνη εφόσον βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση εξαιρούμενων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του δικαιούχου.

Άρθρο 17

Διοικητικός έλεγχος αιτημάτων πληρωμής υπομέτρου 19.4

1. Σκοπός του διοικητικού ελέγχου είναι η επαλήθευση της πραγματοποίησης των δαπανών σε σχέση με το εγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο του υπομέτρου 19.4.
2. Η υλοποίηση των δαπανών του υπομέτρου 19.4 παρακολουθείται μέσω των Βεβαιώσεων Υλοποίησης Δαπανών (ΒΥΔ) οι οποίες συντάσσονται από την ΟΤΔ και αποστέλλονται στην ΕΥΔ Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) Περιφερειών
3. Η ΟΤΔ υποβάλλει το αίτημα πληρωμής στο ΟΠΣΑΑ για ποσό που ισούται με το 40% και άνω της χορηγηθείσας προκαταβολής ή σε περίπτωση μη χορήγησης προκαταβολής για περίοδο δαπανών τουλάχιστον 4 μηνών.
4. Η ΕΥΔ Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) Περιφερειών διενεργεί διοικητικό έλεγχο σε κάθε αίτημα πληρωμής του υπομέτρου 19.4, τα αποτελέσματα του οποίου αποτυπώνονται σε Πρακτικό Διοικητικού Ελέγχου Δαπανών όπως αυτό θα καθοριστεί σε σχετική εγκύκλιο.
5. Προκειμένου να διενεργηθεί ο διοικητικός έλεγχος των δαπανών σε κάθε αίτημα πληρωμής η ΟΤΔ αποστέλλει εντύπως ή ηλεκτρονικά φάκελο στην ΕΥΔ Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) Περιφερειών με τα παρακάτω δικαιολογητικά:
 - I. Παραστατικά δαπανών (σε φωτοαντίγραφα στην περίπτωση έντυπης υποβολής) και αποδεικτικά εξόφλησης αυτών.
 - II. Κάθε έγγραφο / δικαιολογητικό που αποδεικνύει τη νομιμότητα της δαπάνης (διαδικασία ανάθεσης υπηρεσιών, μελετών, αποφάσεις Επιπέδου Λήψης Απόφασης, εκθέσεις κλπ) σε φωτοαντίγραφα.
 - III. Αναλυτικό καθολικό των υπό έλεγχο δαπανών.
 - IV. Κίνηση του λογαριασμού του υπομέτρου 19.4 και του λογαριασμού της ΟΤΔ από τον οποίο γίνονται οι πληρωμές στο πλαίσιο του προγράμματος.

Ο έντυπος φάκελος πληρωμής τηρείται στο αρχείο της ΟΤΔ και η ΕΥΔ Ε.Π. Περιφέρειας δύναται να ζητά, δειγματοληπτικά, φωτοαντίγραφα από τα παραπάνω δικαιολογητικά και παραστατικά δαπανών.
6. Ο τρόπος εξόφλησης των παραστατικών είναι αυτός που προβλέπεται στη φορολογική νομοθεσία.

7. Ο διοικητικός έλεγχος γίνεται σε δαπάνες πλήρως εξοφλημένες. Ειδικά στην περίπτωση δαπανών στελέχωσης, μπορούν να γίνουν δεκτές δαπάνες αμοιβών προσωπικού ακόμα και στην περίπτωση που δεν έχουν εξοφληθεί οι αντίστοιχες φορολογικές και ασφαλιστικές εισφορές με την προϋπόθεση ότι αυτές έχουν ρυθμιστεί ή από τη νομοθεσία προβλέπεται η δυνατότητα μεταγενέστερης εξόφλησής τους π.χ. ΦΜΥ, Ασφαλιστικά Ταμεία κλπ.
Στην περίπτωση ρύθμισης φορολογικών και ασφαλιστικών εισφορών, είναι επιλέξιμη η δαπάνη (τμήμα φορολογικών ή ασφαλιστικών εισφορών) που έχει εξοφληθεί με ρύθμιση.
8. Κατά τον διοικητικό έλεγχο γίνεται επαλήθευση του «εύλογου κόστους» των δαπανών που υποβάλλονται στο αίτημα πληρωμής εφόσον αυτές δεν έχουν προκύψει από διαγωνιστική διαδικασία, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Για τις δαπάνες αμοιβών προσωπικού, εξωτερικών συνεργατών (με εξαίρεση μελέτες- εμπειρογνωμοσύνες), λογαριασμών ΔΕΚΟ δε γίνεται επαλήθευση του «εύλογου κόστους».
9. Για την τεκμηρίωση των δαπανών στελέχωσης απαιτούνται:
- i. Με Απόφαση του Δ.Σ. κατόπιν εισήγησης του Επιπέδου Λήψης Απόφασης LEADER/CLLD καθορίζεται το προσωπικό που θα απασχοληθεί στο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης και το ποσοστό απασχόλησής του ενώ τα καθήκοντά του σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο του προγράμματος τοπικής ανάπτυξης και ο χρόνος απασχόλησής του καθορίζεται από Απόφαση του Επιπέδου Λήψης Απόφασης LEADER/CLLD Ειδικά για την περίοδο από την ημέρα έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών απασχόλησης του προσωπικού μέχρι και ένα μήνα μετά την υπογραφή της παρούσας απόφασης μπορούν τα ανωτέρω να καθορισθούν με απόφαση των αρμόδιων οργάνων του φορέα υλοποίησης του τοπικού προγράμματος, η οποία εφαρμόζεται με εκ των υστέρων απόφαση του Επιπέδου Λήψης Απόφασης LEADER/CLLD, το αργότερο ένα μήνα από την υπογραφή της παρούσας Υπουργικής Απόφασης.
 - ii. Σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου ή σύμβαση μίσθωσης έργου σε συνέχεια ανοικτής διαδικασίας, ή σύμβαση ανεξάρτητων υπηρεσιών, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, στην οποία θα αναφέρονται, πέραν των συμβαλλομένων, το αντικείμενο της σύμβασης προσδιοριζόμενο και σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο του προγράμματος τοπικής ανάπτυξης, η χρονική διάρκεια, ο τόπος εργασίας του αντισυμβαλλόμενου, ο τρόπος παραλαβής του έργου, το τίμημα και οι όροι καταβολής του.
 - iii. Μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης (global timesheets), στα οποία θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου οι πραγματικές ώρες απασχόλησής του ανά ημέρα και για κάθε Πρόγραμμα ή άλλη δραστηριότητα της ΟΤΔ, υπογεγραμμένα από τον απασχολούμενο και το Συντονιστή του τοπικού προγράμματος ή αντίστοιχα από το Συντονιστή και το ιεραρχικά ανώτερο στέλεχος της ΟΤΔ (υπευθύνου της διοίκησης), για τις περιπτώσεις συμβάσεων αορίστου και ορισμένου χρόνου. Για τις περιπτώσεις που το φυσικό πρόσωπο απασχολείται στο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης για το

σύνολο του συμβατικού του χρόνου ή με σταθερό ποσοστό επί του συμβατικού του χρόνου, δεν απαιτείται η συμπλήρωση φύλλων χρονοχρέωσης αλλά βεβαίωση του υπευθύνου, όπως περιγράφηκε προηγούμενα, για την απασχόληση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σχετική απόφαση του αρμόδιου Επιπέδου Λήψης Απόφασης.

- iv. Εκθέσεις για το παραχθέν έργο την αντίστοιχη περίοδο και βεβαίωση παραλαβής του έργου σύμφωνα με το iii), για τις περιπτώσεις συμβάσεων μίσθωσης έργου ή συμβάσεων παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών. Στην περίπτωση που η σύμβαση προσδιορίζει ωριαία αμοιβή, μηνιαία αναλυτικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης, σύμφωνα με το iii).
 - v. Μισθολογικές καταστάσεις του δικαιούχου για τις περιπτώσεις συμβάσεων αορίστου και ορισμένου χρόνου.
 - vi. Για την περίπτωση συμβάσεων μίσθωσης έργου ή συμβάσεων παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών απόδειξη παροχής υπηρεσιών. Τίτλος κτήσης όταν ο αντισυμβαλλόμενος δεν είναι επιτηδευματίας από καμία αιτία, ασκεί ευκαιριακό επάγγελμα και η αμοιβή του είναι μικρή, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
10. Για την τεκμηρίωση των δαπανών μετακίνησης απαιτούνται κατά περίπτωση:
- i. Πρόσκληση από ΕΥΔ Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) Περιφερειών ή ΕΥΔ και ΕΥΕ ΠΑΑ 2014-2020, εφόσον η μετακίνηση γίνεται με πρωτοβουλία τους ή σε συνεννόηση ή μετά από βεβαίωση της αντίστοιχης Υπηρεσίας για τη συγκεκριμένη παρουσία.
 - ii. Πρόσκληση για συμμετοχή σε δίκτυα, συνέδρια, σεμινάρια, συσκέψεις, συμβούλια και άλλες συναφείς δραστηριότητες στο πλαίσιο συμμετοχής της ΟΤΔ σε δίκτυα και όργανα σε ευρωπαϊκό επίπεδο (π.χ. LEADER, ENRD, ERP, ELARD, Εθνικά – Αγροτικά Δίκτυα άλλων χωρών).
 - iii. Εντολή μετακίνησης, στο πλαίσιο υλοποίησης προγράμματος τοπικής ανάπτυξης, υπογεγραμμένη από το Δ/ντη ή τον Πρόεδρο του Επιπέδου Λήψης Απόφασης LEADER/CLLD για τα στελέχη της ΟΤΔ. Όταν η εντολή μετακίνησης αφορά το Δ/ντή της ΟΤΔ αυτή υπογράφεται από τον Πρόεδρο του Επιπέδου Λήψης Απόφασης.
 - iv. Τα παραστατικά δαπάνης
 - v. Έγγραφο συνοπτική ενημέρωση για την πραγματοποιηθείσα μετακίνηση για τις περιπτώσεις που δε συντάσσεται πρακτικό διοικητικού ελέγχου.
11. Η πληρωμή δαπανών υπολογίζεται με βάση α) το ποσό προς καταβολή στην ΟΤΔ βάσει της αίτησης πληρωμής και της απόφασης ένταξης· β) το ποσό προς καταβολή στην ΟΤΔ κατόπιν εξέτασης της επιλεξιμότητας των δαπανών στην αίτηση πληρωμής.

Εάν το ποσό που καθορίζεται δυνάμει του παραπάνω εδαφίου στοιχείο α) υπερβαίνει το ποσό που καθορίζεται δυνάμει του στοιχείου β) του εν λόγω

εδαφίου επιβάλλεται διοικητική κύρωση σύμφωνα με τον Καν (ΕΕ) 809/2014 άρθρο 63 και όπως κάθε φορά ισχύει.

12. Ωστόσο, δεν επιβάλλονται κυρώσεις εάν η ΟΤΔ είναι σε θέση να αποδείξει σε βαθμό ικανοποιητικό ότι δεν ευθύνεται για την ένταξη του μη επιλέξιμου ποσού ή εάν κριθεί με άλλο τρόπο ότι η ΟΤΔ δεν έχει ευθύνη.
13. Η ΕΥΔ Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) Περιφερειών αποστέλλει στην ΟΤΔ Πρακτικό Διοικητικού Ελέγχου Δαπανών (όπου απαιτείται) και η ΟΤΔ μετά την ολοκλήρωση της πληρωμής σφραγίζει όλα τα πρωτότυπα παραστατικά δαπανών που περιλαμβάνονται στο πρακτικό με την ένδειξη: «*επιχορηγήθηκε από το ΠΑΑ 2014-2020, υπομέτρου 19.4 της ΟΤΔ για ποσό*».
14. Η ΕΥΔ Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) Περιφερειών αποστέλλει στον ΟΠΕΚΕΠΕ φάκελο πληρωμής σύμφωνα με σχετική εγκύκλιο.

Άρθρο 18

Αξιολόγηση τοπικής στρατηγικής

1. Στο πλαίσιο της υλοποίησης του προγράμματος τοπικής ανάπτυξης οι ΟΤΔ οφείλουν να διαθέτουν ένα σχέδιο παρακολούθησης και αξιολόγησης αυτής. Ειδικότερα η αξιολόγηση του προγράμματος σε τοπικό επίπεδο διενεργείται από την ΟΤΔ η οποία έχει δύο επιλογές (αυτοαξιολόγηση ή εξωτερικό εμπειρογνώμονα) για την υλοποίηση της. Η τελευταία πέρα των προκαθορισμένων σημείων της στρατηγικής, όπως δείκτες (Παραρτ VI του Καν. 808/2014), των αρχών της μεθόδου LEADER/CLLD (όπως αυτές προσδιορίζονται) και του αντικείμενου - περιεχόμενο της στρατηγικής (καθορισμός από ΕΥΔ ΠΑΑ) επιλέγει με δική της ευθύνη τη μεθοδολογία προσέγγισης, της εσωτερικής αυτοαξιολόγησης ή με εξωτερική υποστήριξη την διαδικασία, την ευρύτητα και το κόστος αυτής.
2. Η διαδικασία εξετάζει τρία σημεία: α. την προστιθεμένη αξία του προγράμματος (κοινωνικό αντίκτυπο και τοπική κυβερνησιμότητα), β. τον μηχανισμό ανταπόκρισης (delivery mechanism) της ΟΤΔ (διοικητική συγκρότηση, συμμετοχικότητα ιδιωτικού – δημόσιου και γενικότερα ενεργειών ενδυνάμωσης αρχών της LEADER/CLLD μεθόδου όπως πολυτομεακότητα, συνεργασία και δικτύωση) και γ. την τοπική στρατηγική (μετρήσιμους δείκτες και επιτεύξιμο αντικείμενο).

Άρθρο 19

Παρακολούθηση προγράμματος τοπικής ανάπτυξης

1. Η ΕΥΕ ΠΑΑ 2014-2020 έχει την αρμοδιότητα Παρακολούθησης της ορθής εφαρμογής των προγραμμάτων τοπικής ανάπτυξης, από τις ΟΤΔ και τις ΕΥΔ Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) Περιφερειών.
2. Η ΕΥΕ ΠΑΑ 2014-2020 μεριμνά με ενέργειές της ώστε:
 - i) να εξασφαλίζεται το πνεύμα της προσέγγισης «από κάτω προς τα πάνω» σχεδίασης και εφαρμογής των Προγραμμάτων Τοπικής Ανάπτυξης
 - ii) να διασφαλίζεται ο ίδιος παρανομαστής επιλεξιμότητας ενεργειών σε όλες τις Περιφέρειες εφαρμογής των Προγραμμάτων Τοπικής Ανάπτυξης, στη βάση της ίσης μεταχείρισης και ισονομίας.
 - iii) να διασφαλίζεται η συνέχεια και συμπληρωματικότητα των Προγραμμάτων Τοπικής Ανάπτυξης με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο.
 - iv) να αποφευχθεί κάθε φαινόμενο «σύγκρουσης συμφερόντων», ανάμεσα στην ΟΤΔ ως δικαιούχο, το Επίπεδο Λήψης Απόφασης ως κύριος παράγοντας λήψης αποφάσεων για Προγράμματα Τοπικής Ανάπτυξης και των Περιφερειών ως Φορείς, με δεδομένα:
 - τις ιδιαιτερότητες που προκύπτουν από το Ενωσιακό Δίκαιο για την εφαρμογή των Προγραμμάτων Τοπικής Ανάπτυξης από την μία και
 - την αποκέντρωση των εξουσιών από την άλλη.
3. Οι ενέργειες της ΕΥΕ ΠΑΑ 2014-2020 θα εξειδικευτούν με σχετική εγκύκλιο.

Άρθρο 20

Τελικές διατάξεις

Η παρούσα θα δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Υπόδειγμα Εγγυητικής Επιστολής χορήγησης προκαταβολής

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ:
(ΠΛΗΡΗ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΤΑΧ. ΔΙΕΥ/ΝΣΗ κτλ):

ΠΡΟΣ: Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.
Δομοκού 5 104 45 Αθήνα

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ:
ΠΟΣΟ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ:€
(ΠΟΣΟ ΟΛΟΓΡΑΦΩΣ, ΕΥΡΩ):
ΤΟΠΟΣ, ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:

Σας γνωρίζουμε ότι με την παρούσα εγγυόμαστε ανεπιφύλακτα και ανέκκλητα παραιτούμενοι των δικαιωμάτων της διαιρέσεως και διζήσεως ευθυνόμενοι έναντι σας σε ολόκληρο υπέρ του κου του, δ/νση, με ΑΦΜ , Δ.Ο.Υ μέχρι του ποσού των (.....€),(€ ολογράφως

στο οποίο και μόνο περιορίζεται η εγγύησή μας, που αντιστοιχεί στο% της αιτούμενης προκαταβολής ποσού των (.....€), (€ ολογράφως) με την είσπραξη παρ' αυτού από εσάς της προκαταβολής που αντιστοιχεί σε ποσοστό%, της εγκεκριμένης Δημόσιας Δαπάνης της Απόφασης Ένταξης Πράξης με αριθμό του Μέτρου

Το πιο πάνω ποσό τηρούμε στη διάθεσή σας και έχουμε την υποχρέωση σε περίπτωση μερικής ή ολικής κατάπτωσης της εγγύησης, να σας το καταβάλουμε ολόκληρο ή μέρος του, απροφάσιστα και χωρίς καμία αντίρρηση μέσα σε τρεις (3) ημέρες από την έγγραφη δήλωσή σας προς εμάς, χωρίς να ερευνήσουμε το νόμιμο ή μη της απαίτησής σας. Σε περίπτωση κατάπτωσης της εγγύησης το ποσό της κατάπτωσης υπόκειται στο εκάστοτε ισχύον τέλος χαρτοσήμου.

Η παρούσα εγγύηση προκαταβολής αφορά μόνο την παραπάνω αιτία ,είναι αορίστου και ισχύει μέχρι την επιστροφή της σε εμάς.

Βεβαιώνεται υπεύθυνα ότι το ποσό των εγγυητικών μας επιστολών, που έχουν δοθεί στο Δημόσιο και στα Ν.Π.Δ.Δ., συνυπολογίζοντας και το ποσό της παρούσας, δεν υπερβαίνει το όριο των εγγυήσεων που έχει καθοριστεί από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών για την Τράπεζά μας.

Με τιμή,

 [Υπογραφή/ Ιδιότητα]
 Ιδιότητα]

 [Υπογραφή/